

Секція 5. УДОСКОНАЛЕННЯ ОБЛІКУ І АУДИТУ

МЕТОДИКА ОБЛІКУ ВИТРАТ НА ПІДПРИЄМСТВАХ ВУГІЛЬНОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ: ПРОБЛЕМИ ТА ШЛЯХИ ЇХ ВИРІШЕННЯ

Бабаніна А.В., ДВНЗ «НГУ», м. Дніпропетровськ

Вагонова О.Г., ДВНЗ «НГУ», м. Дніпропетровськ

Вугільна промисловість – це важлива і масштабна галузь господарського комплексу України, тому головним завданням вугільних шахт є максимізація прибутку і мінімізація витрат. Чистий прибуток шахти, в першу чергу, залежить від правильного формування собівартості вугільної продукції. На відміну від його якості, собівартість вугілля збільшується з кожним роком. Сукупність цих факторів у результаті впливає на зменшення рівня конкурентоспроможності підприємств вугільної промисловості у світовому просторі.

Для правильного формування собівартості вугільної продукції треба звернути увагу на раціональність такої складової частини функціонування підприємств вугільної промисловості, як організація обліку витрат.

Організація обліку являє собою сукупність елементів облікового процесу, які активно впливають на збільшення ефективності виробництва. Науковцями і практиками чимало зроблено у сфері організації бухгалтерського обліку, але невирішені проблеми залишаються, тому що організація обліку потребує постійного вдосконалення.

Згідно із проведеним теоретичним дослідженням можна виокремити наступні етапи організації обліку витрат для вугільних шахт:

1. Визначення суб'єктів і об'єктів обліку витрат.
2. Регламентне забезпечення обліку витрат.
3. Ергономічні умови праці облікового персоналу.

Враховуючи специфічні особливості вугільної промисловості, до першого етапу організації обліку витрат можна віднести всіх суб'єктів, які впливають на витрати підприємства та приймають управлінські рішення щодо витрат. Їх треба раціонально розподілити за рівнями впливу і прийняттям управлінських рішень.

Головною метою організації обліку витрат є їх зниження та удосконалення організації обліку витрат за центрами відповідальності. Дирекція, служби, відділи та ділянки підприємства є об'єктами, тобто центрами відповідальності, на яких виникають витрати. Облік за такими центрами забезпечує збирання, обробку і передачу інформації про витрати кожного з них. Удосконалення організації обліку витрат за центрами відповідальності допоможе організувати не тільки контроль за витратами по кожному центру, а і їх оцінку.

Регламентне забезпечення – це другий етап організації обліку витрат. Для раціонального і ефективного регламентного забезпечення організації обліку витрат на підприємствах вугільної промисловості треба вдосконалити положення про бухгалтерію, посадові інструкції для облікового персоналу і

наказ про облікову політику. Подальшого вдосконалення також потребують документообіг, робочий план рахунків бухгалтерського обліку та розробка графіка документообігу з обліку витрат.

Ергономічні умови є третім етапом організації обліку витрат. Високу працездатність, робочий настрій забезпечить створення комфортних умов для бухгалтера, якому треба мислити та приймати ефективні рішення, від яких залежить якість виконаної ним роботи. Ідеальних робочих місць, мабуть, не існує, але вони повинні бути оснащеними необхідними засобами та відповідати основним фізіологічним, соціальним і психологічним умовам.

Крім того, головною особливістю для цих трьох етапів є креативний підхід, тому що згідно із законом Мура обсяг інформації збільшується щорічно у півтори рази, а значить, постійне вдосконалення та впровадження прогресивних форм і методів бухгалтерського обліку необхідне для досягнення ефективної організації обліку витрат на підприємствах вугільної промисловості України.

ВИПЛАТА ДОБОВИХ ПІД ЧАС ВІДРЯДЖЕННЯ ДО ЗАРУБІЖНИХ КРАЇН

*Венетуліс Тетяна Анатоліївна, ДВНЗ «НГУ», м. Дніпропетровськ
Черевко Анастасія Анатоліївна, ДВНЗ «НГУ», м. Дніпропетровськ*

Під час відрядження до закордону громадян України на територію яких не потребує наявності візи (дозволу на в'їзд) (близько 70 країн, а з 1 січня 2012 року планується ввести безвізовий режим між Україною та ЄС), але за відсутності зазначених відповідних підтверджених документів, наказу або відміток уповноваженої службової особи державної прикордонної служби України у паспорті або документі, що його замінює це додає складнощі при визначенні дати перетину кордону, тому сума добових визначається згідно з наказом про відрядження та відповідними первинними документами (пп. 140.1.7. ПКУ) та не включається до складу витрат платника податку.

Під час прямування у відрядження за кордон відряджений має пересадку на інші транспортний засіб або зупинку у готелі на території Батьківщини. За ці дні добові виплачують за нормами встановленими для службових відряджень у межах країни, що зазначено в Інструкції про службові відрядження в межах України та за кордон, але ПКУ замовчує. Тому з інструкції бачимо, як правильно підрахувати ці дні: якщо відряджений, перебуваючи в дорозі до держав, в'їзд громадян України на територію яких не потребує наявності візи (дозволу на в'їзд), або повертаючись з такої держави, має пересадку на інший транспортний засіб або зупинку в готелі (мотелі іншому житловому приміщенні) на території України, то відшкодування витрат на відрядження за період проїзду територією України здійснюється в порядку, передбаченому для службових відряджень у межах України. А от починаючи з дня останньої пересадки на інший транспортний засіб (вибуття з готелю, мотелю, іншого